

EVOLUTIE VAN DE WERKLOOSHEID

Hoofdstuk 4

Mieke Booghmans

Voor het tweede jaar op rij kent Vlaanderen een sterke stijging van het aantal niet-werkende werkzoekenden (nwwz). Vooral de mannen hebben deel aan deze stijging, maar in tegenstelling tot vorig jaar neemt dit jaar ook het aantal vrouwelijke nwwz sterk toe. Maar 2003 heeft nog een andere, meer verontrustende evolutie in petto: een stijging van de langdurige werkloosheid, die reeds enkele jaren een dalende trend vertoonde. Voornamelijk mannen, laaggeschoolden en 25- tot 39-jarigen dreigen van deze meer structurele werkloosheid het slachtoffer te worden. Naast aandacht voor de verschillen in werkloosheidspositie naar leeftijd, geslacht, onderwijsniveau en nationaliteit besteden we in dit hoofdstuk ook aandacht aan de arbeidsgehandicapten. Ook zij ondervinden moeilijkheden op de arbeidsmarkt. Bij de arbeidsgehandicapten steeg de langdurige werkloosheid reeds in 2002.

1 Vlaanderen in Europees perspectief

Eerder in dit jaarboek werd duidelijk dat Vlaanderen in Europees perspectief een gemiddeld aandeel werkenden telt. De werkzaamheidsgraad ligt iets lager dan gemiddeld in EU-15. De ILO-werkloosheidsgraad in Vlaanderen ligt echter een heel stuk onder het gemiddelde van EU-3 en EU-15.¹ Diegenen die zich op de arbeidsmarkt aanbieden, hebben dus een relatief klein risico om werkloos te zijn. Voor België is de situatie anders. De ILO-werkloosheidsgraad ligt maar net onder het Europese gemiddelde. Dit komt omdat de werkloosheid in België zeer duidelijke regionale verschillen vertoont. De ILO-werkloosheidsgraden van Wallonië en Brussel liggen een stuk hoger dan die van Vlaanderen.²

 Hfdst. 3

-
- 1 Volgens de ILO-normen zijn werklozen niet-werkenden die actief naar werk hebben gezocht in een referentieperiode van vier weken en binnen de twee weken een nieuwe job kunnen beginnen, en niet-werkenden die een job hebben gevonden die binnen de drie maanden begint. Voor de methodologische achtergrond van dit hoofdstuk, verwijzen we naar www.steunpuntwav.be, rubriek publicaties, reeks 'De arbeidsmarkt in Vlaanderen', 2003, Jaarboek, Methodologie.
  - 2 Voor een overzicht van gedetailleerd cijfermateriaal dat gebruikt wordt in dit hoofdstuk, verwijzen we naar www.steunpuntwav.be, rubriek publicaties, reeks 'De arbeidsmarkt in Vlaanderen', 2003, Jaarboek, Cijferbijlage.

Tabel 4.1

ILO-werkloosheidsgraad naar geslacht, leeftijd, onderwijsniveau en nationaliteit (Vlaams Gewest, België, EU-3 en EU-15; 2002)

	Vlaams Gewest (%)	België (%)	EU-3 (%)	EU-15 (%)
Totaal	4,9	7,6	7,9	7,7
Geslacht				
Man	4,3	6,7	7,7	6,9
Vrouw	5,7	8,7	8,2	8,7
Leeftijd				
< 25 jaar	11,6	17,7	11,6	14,6
25-49 jaar	4,2	6,9	7,3	7,0
> 50 jaar	3,8	4,3	8,0	6,0
Onderwijsniveau				
Laaggeschoold	7,2	11,7	11,8	10,8
Middengeschoold	4,9	7,4	7,8	7,3
Hooggeschoold	3,1	4,1	4,5	4,6
Nationaliteit				
EU	4,6	7,0	7,4	7,1
Niet-EU	25,3	33,7	18,1	15,8

Bron: NIS EAK, Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt WAV)

Naar geslacht zien we dat de ILO-werkloosheidsgraad in Vlaanderen van zowel mannen als vrouwen onder het gemiddelde van EU-3 en EU-15 ligt. De werkloosheidsgraad in België van mannen en vrouwen ligt op ongeveer hetzelfde niveau als in EU-15, maar in vergelijking met EU-3 is de Belgische werkloosheidsgraad voor mannen lager en die van vrouwen hoger. De seksseklouf inzake werkloosheid is met andere woorden groter in België dan gemiddeld in EU-3.

De ILO-werkloosheidsgraad bij jongeren ligt in Vlaanderen op hetzelfde niveau als in EU-3, maar wel een heel stuk lager als in EU-15. België kent een relatief hoge jeugdwerkloosheidsgraad in vergelijking met de Europese gemiddelden. Dit komt voornamelijk door de hoge werkloosheidsgraden bij jongeren in Brussel en Wallonië (meer dan 25%). Ook de werkloosheidsgraad van de 25- tot 49-jarigen ligt in Vlaanderen lager dan in België, maar hier blijven ze allebei onder de Europese gemiddelden. De werkloosheid bij ouderen ten slotte is opvallend laag in Vlaanderen en in België. Onder andere de maatregel dat oudere werklozen een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende kunnen krijgen, zorgt voor de opvallend lage werkloosheidsgraad bij ouderen.

Voor elk niveau van onderwijs ligt de ILO-werkloosheidsgraad van Vlaanderen telkens onder de gemiddelden van EU-3 en EU-15. De ILO-werkloosheidsgraden naar onderwijsniveau in Bel-

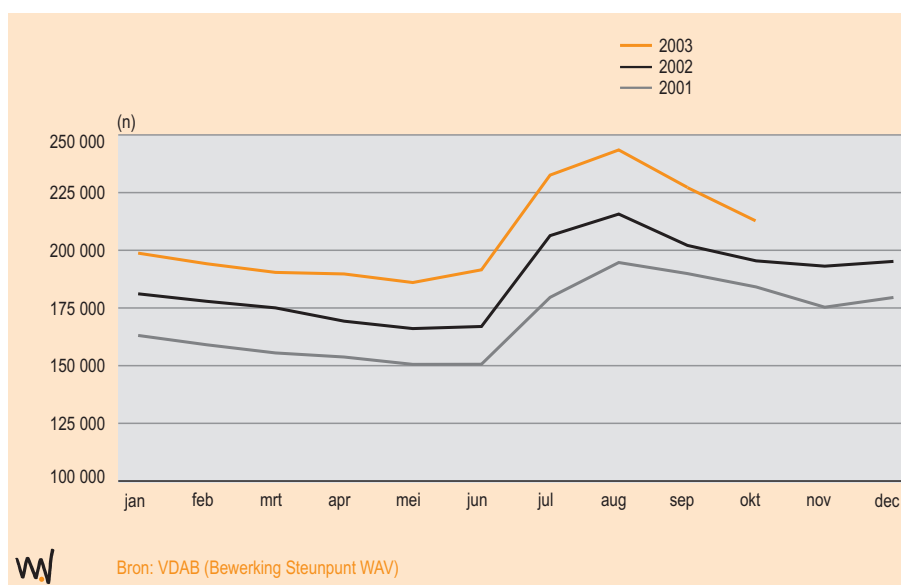
gië evenaren dan weer deze gemiddelden. De werkloosheid bij laaggeschoolden in België en EU-3 ligt wel iets hoger dan gemiddeld in Europa.

De ILO-werkloosheidsgraad van de personen met een EU-nationaliteit ligt lager in Vlaanderen dan in de rest van Europa, terwijl die van België op het gemiddelde niveau van Europa ligt. Wat echter opvalt, is de hoge ILO-werkloosheidsgraad van niet-Europeanen in Vlaanderen en België. Deze graden liggen opmerkelijk hoger dan in de rest van Europa.

2 *Algemene evolutie in Vlaanderen*

Figuur 4.1

Maand-op-maand-evolutie van het aantal nwwz (Vlaams Gewest; 2001-2003)

In 2002 waren er in Vlaanderen gemiddeld 187 000 niet-werkende werkzoekenden (nwwz) ingeschreven bij de VDAB. Dit betekende een stijging van 10,2% ten opzichte van 2001 (+17 400 nwwz). Het jaar 2003 kondigt echter een nog sterkere stijging aan. Gemiddeld zijn er anno 2003 in Vlaanderen 208 700 nwwz. Dat zijn er 21 600 of 11,6% meer dan in 2002.³ Sinds 2001 zien we

³ De cijfers voor 2003 zijn gebaseerd op een raming op basis van de eerste 10 maanden van 2003 (januari-oktober). De opdeling naar nationaliteit is een raming op basis van de eerste negen maanden van 2003 (januari-september).

dus een stijging van het aantal nwwz (figuur 4.1). De eerste maanden van 2003 schommelde de stijging op jaarbasis steeds rond de 9%, maar vanaf april 2003 vergroot de kloof met 2002 opnieuw.⁴

3 *De werkloosheid in detail*

In tabel 4.2 bekijken we de evolutie van de werkloosheid naar een aantal kenmerken. De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (uvw's) vormen de grootste groep binnen de nwwz: er zijn gemiddeld 155 300 uvw's in 2003. De stijging van het totaal aantal nwwz kunnen we voornamelijk op rekening van de uvw's schrijven: er zijn er 17 600 of 12,8% meer dan vorig jaar. Het gaat voornamelijk om mensen die hun job hebben verloren of afgestudeerden die enkele maanden hun wachttijd uitzitten en daarna doorstromen naar de uitkeringsgerechtigde volledige werkloosheid.

Vrouwen behouden nog steeds het overwicht in het aantal nwwz, maar het aantal mannelijke nwwz stijgt absoluut en procentueel het sterkst. Toch stijgt het aantal vrouwelijke nwwz in 2003 alweer veel sterker (+9,9%) dan vorig jaar (+6,1%).

Jongeren kennen zowel een sterke absolute als procentuele stijging. De aanhoudende ongunstige conjunctuur zorgt ervoor dat het aanwervingsbeleid van bedrijven nog niet op gang komt. De jongeren zijn hier vaak het eerste slachtoffer van omdat het gebrek aan ervaring hun kansen op de arbeidsmarkt vermindert. Zij werken ook vaker in tijdelijke (o.a. uitzend-)contracten, die in tijden van een vertragende conjunctuur niet altijd verlengd worden, waardoor ze in de werkloosheid stromen. Bovendien blijven jongeren ook langer werkloos dan voorheen wat hun kansen op de arbeidsmarkt nog meer beknot (zie § 4.2 De langdurige werkloosheidsval). De sterkste absolute stijging zien we echter bij de 25- tot 39-jarigen (+ 8 200 nwwz). Deze evolutie was vorig jaar reeds zichtbaar. Tot deze leeftijdscategorie behoren personen die in de actiefste fase van hun leven zitten: naast het opbouwen van een loopbaan zijn ze ook een huis aan het afbetalen, kinderen aan het grootbrengen,...

Hfdst. 11

⁴ De jaarlijkse stijging in juli wordt veroorzaakt door de schoolverlaters die zich op het einde van het schooljaar inschrijven als werkzoekende bij de VDAB.

Tabel 4.2

Aantal nwwz naar categorie, geslacht, leeftijd, onderwijsniveau en nationaliteit (Vlaams Gewest; 2002-2003 raming)

	2002	2003	Evolutie 2002-2003	
	(n)	(raming) (n)	(n)	(%)
Totaal	187 023	208 700	+21 600	+11,6
Categorie				
Uvw	137 651	155 300	+17 600	+12,8
Werkzoekenden in wachttijd	20 013	20 900	+900	+4,5
Vrij ingeschrevenen	17 245	17 400	+200	+1,1
Andere	12 114	15 000	+2 900	+23,9
Geslacht				
Mannen	86 461	98 100	+11 700	+13,5
Vrouwen	100 562	110 500	+10 000	+9,9
Leeftijd				
< 25 jaar	50 332	56 500	+6 200	+12,2
25-39 jaar	76 277	84 500	+8 200	+10,8
40-49 jaar	46 072	49 900	+3 800	+8,3
50-64 jaar	14 341	17 800	+3 400	+24,0
Onderwijsniveau				
Laaggeschoolden	107 731	114 100	+6 400	+5,9
Middengeschoolden	55 008	64 900	+9 900	+17,9
Hooggeschoolden	24 284	29 600	+5 400	+22,1
Nationaliteit				
Belg	164 046	183 200	+19 100	+11,7
Andere EU	6 018	7 000	+900	+15,8
Niet-EU	16 959	19 100	+2 100	+12,4

Bron: VDAB (Bewerking Steunpunt WAV)

Bij de ouderen ten slotte is er ook een sterke procentuele stijging van het aantal nwwz, maar in absolute aantallen is de toename minder uitgesproken. Deze evolutie is een combinatie van twee oorzaken. Enerzijds zorgt de ongunstige economische situatie ook voor een stijging van de oudere nwwz. Anderzijds zijn sinds juli 2002 de voorwaarden tot vrijstelling van inschrijving als werkzoekende verstrengd.⁵ Dit werkt de stijging van de werkloosheidscijfers bij ouderen in de hand. Er stromen namelijk minder ouderen uit de werkloosheid door de verstrenging van deze maatregel. De groep oudere nwwz blijft echter beperkt in het totaal aantal nwwz. Vele oudere

⁵ Op 1 juli 2002 zijn er nieuwe maatregelen van kracht gegaan in verband met de beschikbaarheid van deze oudere werklozen (voor de werklozen die reeds een vrijstelling hadden voor 1 juli wijzigt er niets). Werklozen ouder dan 50 jaar die minstens 1 jaar werkloos zijn, kunnen nog slechts een 'minimale' vrijstelling genieten, hetgeen betekent dat ze vrijgesteld zijn van stempelcontrole, maar dat ze zich wel als werkzoekend moeten inschrijven. Een 'maximale' vrijstelling, dus ook een vrijstelling van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt, kan enkel nog bekomen worden door personen die minstens 58 jaar zijn (de leeftijd wordt stelselmatig opgetrokken tot 58 jaar op 1 juli 2004), of door personen die minstens 50 jaar zijn, een jaar werkloos zijn én kunnen terugkijken op een beroepsverleden van 38 jaar (het beroepsverleden wordt stelselmatig opgetrokken tot 38 jaar op 1 juli 2004) (ABVV, 2002).

werklozen zijn dan ook niet terug te vinden in de officiële werkloosheidsstatistieken, maar zitten in systemen van vrijstelling en brugpensioen.

De traditioneel kwetsbaarste groep van laaggeschoolden lijkt in 2003 ietwat gespaard te worden, althans als we de procentuele evolutie bekijken. Het aantal laaggeschoolde nwwz stijgt met 5,9% ten opzichte van een stijging van 17,9% en 22,1% bij respectievelijk de midden- en hooggeschoolden. De toename in absolute aantallen is echter niet gering en het blijft een feit dat meer dan de helft van de totale groep nwwz laaggeschoold is. We moeten hier nog een belangrijke kanttekening maken. De laaggeschoolde beroepsbevolking (werkenden + nwwz) daalt jaar op jaar, terwijl de midden- en hooggeschoolde beroepsbevolking elk jaar stijgt. Dit betekent dat er meer laaggeschoolde nwwz zijn ten opzichte van een kleinere laaggeschoolde beroepsbevolking, met andere woorden: het *aandeel* werklozen in de beroepsbevolking bij laaggeschoolden stijgt. De groep midden- en hooggeschoolde nwwz wordt dan weer bekeken ten opzichte van een grotere beroepsbevolking met als gevolg dat hun aandeel in de beroepsbevolking daalt.

Ook het aantal nwwz bij middengeschoolden stijgt in 2003. Ze kennen de sterkste absolute stijging (+9 900 nwwz). Het aantal nwwz bij hooggeschoolden kent de sterkste procentuele stijging en ook in absolute aantallen is de stijging niet te verwaarlozen. In vergelijking met de laag- en middengeschoolden gaat het wel nog steeds om een kleinere groep binnen het totale aantal nwwz. Bovendien hebben hooggeschoolden nog steeds een veel kleinere kans om langdurig werkloos (meer dan een jaar werkloos) te worden. Van de groep hooggeschoolde werklozen in 2003 is slechts 21,9% langdurig werkloos.

Wat nationaliteit betreft, zien we de sterkste absolute toename van het aantal nwwz bij de Belgen. Procentueel stijgt vooral het aantal nwwz dat afkomstig is uit de andere Europese landen.

Wallonië telt in 2003 gemiddeld ongeveer 245 600 nwwz.⁶ Dit is een stijging van 8,5% in vergelijking met 2002. Het aantal nwwz in Wallonië neemt dus minder sterk toe dan in Vlaanderen. Brussel schommelt tussen deze gewesten met een stijging van 10,4% ten opzichte van 2002. Brussel tikt in 2003 af op gemiddeld 85 600 nwwz.

Zoals Vlaanderen kent Wallonië een sterkere toename van het aantal mannelijke nwwz (+10,6%) dan van het aantal vrouwelijke nwwz (+6,8%). Dit is echter anders in Brussel. Hier zien we een iets sterkere stijging van het aantal nwwz bij vrouwen (+10,9%) dan bij mannen (+9,9%). Brussel verschilt bovendien van de andere twee gewesten door een hoger aandeel mannen in de werkloze populatie.

6 De cijfers voor 2003 zijn gebaseerd op een raming op basis van de eerste 8 maanden van 2003 (januari-augustus).

4 De stille opmars van de langdurige werkloosheid

4.1 De evolutie van de werkloosheid van naderbij bekeken

Het jaar 2001 betekende een ommekeer in de werkloosheidsevolutie. De ongunstige economische conjunctuur veroorzaakte vanaf 2001 een stijging van het aantal nwwz. Deze evolutie blijft zich doorzetten tot september 2003. Het is belangrijk in deze evolutie een onderscheid te maken tussen de evolutie van de kortdurige (minder dan een jaar werkloos), de middellange (tussen een en twee jaar werkloos) en de zeer langdurige werkloosheid (meer dan twee jaar werkloos).

Tabel 4.3

Evolutie van het aantal nwwz naar werkloosheidsduur (Vlaams Gewest; 2001-2003 raming)

	Evolutie 2001-2002		Evolutie 2002-2003 (raming)		2003 (raming) (n)
	(n)	(%)	(n)	(%)	
<1 jaar	+17 482	+16,8	+10 600	+8,7	132 100
1-2 jaar	+3 681	+15,5	+9 500	+34,7	37 000
> 2 jaar	-3 791	-9,0	+1 500	+3,9	39 600

Bron: VDAB (Bewerking Steunpunt WAV)

Jaar op jaar blijft het aantal kortdurige nwwz stijgen. Er komen met andere woorden nog steeds nieuwe werklozen bij, al is de stijging in 2003 iets minder uitgesproken dan in 2002. De nwwz die tussen één en twee jaar werkloos zijn, kenden in 2002 een sterke absolute (+3 681 nwwz) en procentuele (+15,5%) stijging. Dit betekent dat degenen die in 2001 werkloos werden, moeilijkheden ondervonden om een nieuwe job te vinden en meer dan een jaar in de werkloosheid bleven zitten. Hetzelfde scenario doet zich voor een jaar later, maar veel flagranter. De nieuwe werklozen van 2002 komen in 2003 terecht in de middellange werkloosheid: er komen 9 500 nwwz die tussen één en twee jaar werkloos zijn bij (+34,7%), zonder een echte kans gehad te hebben om werkervaring op te doen. Tussen 2001 en 2002 was er nog een daling van het aantal zeer langdurig werklozen waar te nemen, maar vanaf 2003 stijgt het aantal nwwz dat meer dan twee jaar werkloos is. De werklozen die in 2002 terechtkwamen in de middellange werkloosheid raken dus met andere woorden structureel gevangen in de zeer langdurige werkloosheid. De nog sterkere stijging van de middellange werkloosheid in 2003 voorspelt dus weinig goeds. Langdurig werkloos zijn, veroudert de kennis van de werkzoekenden. Hun reïntegratieproces verloopt moeizaam en ze krijgen geen mogelijkheden om ervaring op te doen. Op de lange duur kan dit leiden tot het creëren van een 'verloren generatie'.

4.2 ■■ De langdurige werkloosheidsval

In wat volgt weerhouden we de nwwz die kortdurig werkloos zijn (minder dan een jaar werkloos) en de langdurige nwwz (meer dan een jaar werkloos). In 2003 kent het aantal nwwz dat kortdurig werkloos is zowel absoluut als procentueel een sterke stijging ten opzichte van 2002. Maar vooral de forse toename van de langdurige werkloosheid valt op in 2003.

Bij de mannen kent vooral de langdurige werkloosheid, zowel absoluut als procentueel, een opvallende stijging. Maar het aantal mannelijke nwwz dat minder dan een jaar werkloos is, neemt ook aanzienlijk toe. Bij vrouwen valt eerder de sterke absolute toename van het aantal kortdurig werklozen op.

Tabel 4.4

Aantal nwwz naar werkloosheidsduur, geslacht, leeftijd en onderwijsniveau (Vlaams Gewest; 2002-2003 raming)

	Kortdurige werkloosheid (< 1 jaar)			Langdurige werkloosheid (> 1 jaar)		
	2003 (n)	Evolutie 2002-2003 (raming)		2003 (n)	Evolutie 2002-2003 (raming)	
		(n)	(%)		(n)	(%)
Totaal nwwz	132 100	+10 600	+8,7	76 600	+11 000	+16,8
Geslacht						
Man	63 700	+4 500	+7,5	34 400	+7 200	+26,5
Vrouw	68 300	+6 200	+9,9	42 200	+3 800	+9,9
Leeftijd						
< 25 jaar	45 300	+2 800	+6,7	11 200	+3 300	+42,1
25-39 jaar	52 400	+3 900	+8,1	32 100	+4 300	+15,5
40-49 jaar	23 800	+2 800	+13,3	26 100	+1 000	+4,1
> 50 jaar	10 600	+1 100	+11,4	7 100	+2 300	+49,1
Onderwijsniveau						
Laaggeschoold	64 100	+1 100	+1,8	50 000	+5 300	+11,8
Middengeschoold	44 800	+5 800	+14,9	20 000	+4 100	+25,4
Hooggeschoold	23 200	+3 700	+19,0	6 500	+1 700	+34,4

Bron: VDAB (Bewerking Steunpunt WAV)

De sterkste absolute stijging van zowel de kortdurige als langdurige werkloosheid vinden we bij de 25- tot 39-jarigen. De jongeren volgen hen hier op de voet. Procentueel springt echter de stijging van de langdurige werkloosheid bij jongeren in het oog. Bij de 40- tot 49-jarigen stijgt voornamelijk de kortdurige werkloosheid. De ouderen kennen dan weer een sterke stijging van de langdurige werkloosheid.

Procentueel gezien geldt voor de evolutie van de kortdurige én langdurige werkloosheid: hoe hoger geschoold, des te hoger de stijging van het aantal nwwz. In absolute aantallen valt de stijging van de kortdurige werkloosheid echter voornamelijk ten dele van de middengeschoolden. De laaggeschoolden nemen dan weer de stijging van de langdurige werkloosheid voor hun rekening.

Door een kruising te maken tussen de verschillende kenmerken kunnen we deze cijfers nog meer in detail bekijken. De toename van de kortdurige werkloosheid is vooral op rekening te schrijven van de middengeschoolden en in iets mindere mate van de hooggeschoolde mannen en vrouwen tussen 25 en 39 jaar oud. De stijging van de langdurige werkloosheid situeert zich voornamelijk bij de laaggeschoolde mannen jonger dan 39 jaar.⁷

Samenvattend kunnen we stellen dat de mannen en de laaggeschoolden het meest verstrikt raken in de langdurige werkloosheid. De kortdurige werkloosheid treft vooral de vrouwen en de middengeschoolden. Ongeacht de werkloosheidsduur kent het aantal 25- tot 39-jarige nwwz een sterke stijging.

5 *De arbeidsgehandicapten*

Mensen met een handicap hebben het moeilijk op de arbeidsmarkt. Ze zijn minder aan het werk dan mensen zonder een handicap en ze ondervinden meer moeilijkheden om werk te vinden. In dit hoofdstuk nemen we de werkloosheid bij arbeidsgehandicapten onder de loep. Verder in dit jaarboek wordt een meer uitgebreide analyse van de arbeidsmarktpositie van de personen met een handicap gemaakt. [Hfdst. 16](#)

Arbeidsgehandicapten zijn mensen die te kampen hebben met gevolgen van gezondheidsstoornissen die hun kansen beperken op integratie in het arbeidsproces (verwerven en behouden van een arbeidsplaats). Iemand is arbeidsgehandicapt als hij/zij behoort tot een of meerdere van de volgende categorieën van de bij de VDAB ingeschreven werkzoekenden: (1) geregistreerd staan bij de VDAB met een Vlaams-Fonds-nummer; (2) door de bemiddelingsdienst (VDAB) ondergebracht zijn in de categorieën ‘gedeeltelijk’ of ‘zeer beperkt’ geschikt en (3) als hoogste onderwijsniveau ‘Buitengewoon Secundair Onderwijs’ (BuSO) hebben (Samoy, 2003b).⁸

⁷ Voor een overzicht van dit gedetailleerd cijfermateriaal, verwijzen we naar de cijferbijlage.

⁸ Voor meer informatie over deze categorieën, verwijzen we naar de methodologische bijlage.

Van de 187 023 nwwz in 2002 kan 9,9% (of 18 461 nwwz) als arbeidsgehandicapt beschouwd worden. De groep arbeidsgehandicapten bestaat uit iets minder mannen (45,3%) dan vrouwen (54,7%). In de totale populatie nwwz is het aandeel vrouwen iets kleiner dan bij de arbeidsgehandicapten.

In de groep arbeidsgehandicapten zijn de jongeren minder vertegenwoordigd dan in de totale groep nwwz. Het aandeel 40- tot 49-jarigen is dan weer hoger in de arbeidsgehandicaptenpopulatie. De groep oudere arbeidsgehandicapten bestaat voor een groot deel uit personen die in de loop van hun loopbaan een gezondheidsprobleem of handicap krijgen waardoor ze ofwel hun job verliezen of hun job niet meer kunnen uitvoeren. Deze arbeidsgehandicapten blijven meestal lang in de werkloosheid steken (Samoy, 2003a).

Tabel 4.5

Arbeidsgehandicapten en nwwz naar geslacht, leeftijd, onderwijsniveau en werkloosheidsduur (Vlaams Gewest; 2001-2002)

	Arbeidsgehandicapten			Totale populatie nwwz		
	2002 (n)	(%)	Evolutie 2001-2002 (%)	2002 (n)	(%)	Evolutie 2001-2002 (%)
Totaal	18 461	100	+7,9	187 023	100	+10,2
Geslacht						
Man	8 357	45,3	+11,4	86 461	46,2	+15,5
Vrouw	10 105	54,7	+5,1	100 562	53,8	+6,1
Leeftijd						
< 25 jaar	2 946	16,0	+19,8	50 332	26,9	+16,0
25-39 jaar	6 869	37,2	+7,3	76 277	40,8	+10,5
40-49 jaar	7 462	40,4	+4,4	46 072	24,6	+4,4
50-64 jaar	1 185	6,4	+7,3	14 341	7,7	+9,6
Onderwijsniveau						
Laaggeschoold	15 565	84,3	+7,1	107 731	57,6	+6,1
Middengeschoold	2 528	13,7	+11,1	55 008	29,4	+13,6
Hooggeschoold	369	2,0	+22,6	24 284	13,0	+23,2
Werkloosheidsduur						
< 1 jaar	7 364	39,9	+15,5	121 445	64,9	+16,8
> 1 jaar	11 097	60,1	+3,3	65 578	35,1	-0,2

Bron: VDAB (Bewerking Steunpunt WAV)

Zowel bij de arbeidsgehandicapten als bij de totale groep nwwz is er een oververtegenwoordiging van laaggeschoolden, maar vooral bij de arbeidsgehandicapten zijn de laaggeschoolden zeer sterk aanwezig. Velen onder hen hebben dan ook een diploma Buitengewoon Secundair Onderwijs.

Bij de arbeidsgehandicapten gaat het om een veel kleiner aandeel kortdurig werklozen dan bij de totale groep nwwz. De meerderheid van de arbeidsgehandicapten is langdurig werkloos (60,1%). In de totale groep ligt dit aandeel op slechts 35,1%.

Tussen 2001 en 2002 steeg het aantal arbeidsgehandicapten met 7,9%, wat een stuk lager ligt dan de evolutie van de totale populatie nwwz. Ook bij de arbeidsgehandicapten kennen de mannen een sterkere stijging dan de vrouwen, maar het gaat om een kleiner verschil dan in de totale groep werkzoekenden. Enkel het aantal jongere arbeidsgehandicapten neemt sterker toe dan gemiddeld bij de nwwz. Wat onderwijsniveau betreft, is de evolutie van de arbeidsgehandicapten en de totale groep nwwz redelijk vergelijkbaar. De kortdurige werkloosheid kent zowel bij de arbeidsgehandicapten als gemiddeld bij de nwwz een sterke stijging. In 2002 is er nog een lichte daling van het aantal langdurige nwwz. Bij de arbeidsgehandicapten zien we in 2002 wel reeds een stijging.

Cijferbijlage: www.steunpuntwav.be, rubriek publicaties, reeks 'De arbeidsmarkt in Vlaanderen', 2003, Jaarboek, Cijferbijlage.

Methodologie: www.steunpuntwav.be, rubriek publicaties, reeks 'De arbeidsmarkt in Vlaanderen', 2003, Jaarboek, Methodologie.

